

Factsheet

Onderwerp: Voortgang 'Verder met Vaccineren'	
Kernboodschap	<p>Met een hoge vaccinatiegraad beschermen we onszelf én de meest kwetsbare mensen in onze omgeving zo goed mogelijk tegen ernstige infectieziekten, of het nu gaat om pasgeborenen, jongeren, of volwassenen met een medische aandoening. Jezelf laten vaccineren is dus ook een daad van naastenliefde. Dankzij de inzet van velen hebben we het afgelopen jaar flinke stappen kunnen zetten om de vaccinatiegraad te verbeteren. Hiervoor zijn in 2018 in de Kamerbrief 'Verder met vaccineren' actielijnen uitgezet. Afgelopen juni is de voortgang daarvan aan de TK gerapporteerd, en eind januari volgt een Kamerbrief over de voorlopige opkomstcijfers. Hieronder volgt een korte samenvatting van de belangrijkste opbrengsten uit de meest recente brieven.</p> <p><u>Belangrijkste opbrengst uit de Kamerbrief van 1 juli 2021:</u> er wordt goed nieuws gemeld: de landelijke vaccinatiegraad stijgt in 2020 verder door. Hierbij wordt wel de kanttekening gemaakt dat in het rapport van dit jaar wordt ingegaan op kinderen die hun vaccinatie(s) nog bijna allemaal vóór de uitbraak van COVID-19 hebben gekregen. De vaccinatiegraad onder zuigelingen geboren in 2018 is voor bijna alle vaccinaties licht toegenomen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar, met als resultaat dat de vaccinatiegraad voor alle vaccinaties op 2-jarige leeftijd 93% of hoger is. Naast de lichte toename bij zuigelingen valt vooral de stijging van de HPV-vaccinatiegraad op: 63% van de meisjes geboren in 2006 heeft zich op 14-jarige leeftijd – de leeftijd waarop de vaccinatiegraad wordt vastgesteld – laten vaccineren tegen HPV-gerelateerde kanker. Dit is een toename van 10 procentpunt ten opzichte van de vaccinatiegraad onder meisjes geboren in 2005.</p> <p><u>Belangrijkste opbrengst uit de Kamerbrief 28 januari 2021:</u> de positieve ontwikkeling ten opzichte van de vaccinatiegraad lijkt door te zetten. Dit wordt geconcludeerd aan de hand van de voorlopige, inverse opkomstcijfers: we zien voor de BMR-vaccinatie op 2-jarige leeftijd en de DKTP-vaccinatie op 1-jarige leeftijd (uitgevoerd vóór COVID-19) dat het aantal kinderen dat geen enkele vaccinatie heeft ontvangen verder afneemt. Ten opzichte van de voorgaande rapportages zien we dus een lichte verbetering. Voor de HPV-vaccinatie laat het voorlopige opkomstcijfer zien dat 64% van de meisjes geboren in 2007 de eerste HPV-vaccinatie heeft gehaald. Dit percentage ligt iets lager dan voor meisjes geboren in 2006 (72%) maar hoger dan voor meisjes geboren in 2005 (59%). Gezien de invloed van COVID-19 op de HPV-vaccinatie ervaren we dit voorlopige opkomstcijfer als positief. Tot slot is er ten aanzien van het actieplan 'Verder met Vaccineren' een aantal recent behaalde resultaten gedeeld, is de beleidsreactie op het GR-advies 'COVID-19 en pneumokokkenvaccinatie' meegestuurd en is er ingegaan op de griepvaccinatie.</p> <p><u>Belangrijkste opbrengst uit de Kamerbrief van 4 december 2020:</u> het RIVM meldt dat de tijdelijke terugloop in de deelname van zuigelingen aan het RVP verder is afgenomen tot ≤ 1% (situatie november 2020). Daarnaast ligt de deelname aan de MenACWY-vaccinatie op ongeveer 81% (situatie november 2020); vooralsnog is dit ongeveer 5% lager dan de uiteindelijke vaccinatiegraad van de inhaalcampagne voor jongeren geboren in 2001-2005 die vorig jaar is afgerond. In januari 2021 is dit percentage iets toegenomen naar ongeveer 82% (NB: deze update is niet gedeeld met de Kamer). Verder wordt in deze brief ingegaan op de invloed van COVID-19 op de uitvoering van het RVP: het vaccinatieschema werd gedurende de periode dat strenge COVID-19 maatregelen golden voor sommige vaccinaties gewijzigd. Kort samengevat zijn afhankelijk van de toen geldende</p>

	<p>coronamaatregelen vaccinaties uitgesteld en zijn door de JGZ-organisaties de groepsvaccinaties vervangen voor (semi-)individuele vaccinaties, eventueel werkend in time slots. Daarnaast werd ingegaan op het tekort aan griepvaccins, de uitstel van de uitbreiding van de HPV-vaccinatie naar 2022, de beleidsreactie op het GR-advies over Waterpokken en de uitstel van de start van het cohortonderzoek van Lareb naar bijwerkingen.</p> <p><u>Belangrijkste opbrengst uit de Kamerbrief van 20 juni 2020</u>: het RIVM meldt dat de landelijke vaccinatiegraad voor het eerst sinds vijf jaar licht is gestegen. Dit is goed nieuws. De vaccinatiegraad van BMR (bof, mazelen en rodehond) en MenACWY bij zuigelingen (geboortecohort 2017) is met respectievelijk 0,7 procent en 0,6 procent gestegen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. De vaccinatiegraad voor deze prikken komt daarmee boven de 93% op 2-jarige leeftijd (respectievelijk 93,6% en 93,2%). Bij de HPV-vaccinatie zagen we in het afgelopen jaar een stijging van 7,5%: meer dan de helft van de meisjes geboren in 2005 (53%) werd tegen baarmoederhalskanker gevaccineerd.</p> <p>Eerdere Kamerbrieven 'Verder met Vaccineren' dateren van 29 januari 2020, 24 juni 2019 en 19 november 2018.</p>
Argumentatie	<p>Voortgangsbrieven zijn gebaseerd op de zes actielijnen met bijbehorende maatregelen zoals die in de eerste brief met de Kamer zijn gedeeld:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beter aansluiten met onderzoek, voorlichting en communicatie 2. Actief tegengaan van onjuiste informatie 3. Rol van professionals verder versterken 4. Mogelijkheden bieden om vaccinaties in te halen 5. Meer aandacht voor HPV 6. Onderzoek naar oplossingsrichtingen met betrekking tot de kinderopvang <p>In de Kamerbrief van 1 juli 2021 werden de volgende resultaten gedeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In maart 2019 is gestart met de Vaccinatiealliantie met als doel professionals – zoals jeugdartsen en -verpleegkundigen, huisartsen, doktersassistenten, apothekers, communicatiedeskundigen, wetenschappers en beleidsmakers – die een bijdrage willen leveren aan het verhogen van de vaccinatiegraad bij elkaar te brengen. In maart 2021 was de vierde bijeenkomst en die stond in het teken van de volwassenenvaccinaties, de bestrijding van desinformatie en COVID-19 vaccinatie. • In maart 2019 is tegelijkertijd met de Vaccinatiealliantie gestart met de denktank desinformatie. De leden van de denktank – een groep professionals met medische, wetenschappelijke en communicatie-expertise (zoals vertegenwoordigers van Facebook, Twitter en Instagram) die op onafhankelijke, vrijwillige basis reageren op desinformatie of misinformatie – delen binnengekomen signalen en berichten van desinformatie en stemmen reacties onderling af. Er zijn acties ondernomen met name ten aanzien van het tegengaan van onjuiste informatie over de COVID-19 vaccinatie. • In de aanpak om specifieke doelgroepen te bereiken zijn lokale initiatieven gedeeld met de Kamer. In Den Haag gewerkt met zogenoemde sleutelfiguren en gezondheidsambassadeurs. In Utrecht nemen de JGZ-organisaties extra tijd om met ouders in gesprek te gaan over hun vragen. Daarnaast bieden zij vaccinaties kleinschalig en op een locatie in de buurt aan. In Rotterdam worden ook sleutelfiguren ingezet: zo worden er informatiebijeenkomsten georganiseerd met een imam. In Amsterdam nodigen professionals ouders uit voor individuele contactmomenten met een herinnerings-SMS, bellen zij ouders op als deze niet verschijnen of gaan met het vaccin op huisbezoek om ter plekke te vaccineren.

	<ul style="list-style-type: none"> • Daarnaast wordt vanuit VWS onderzoek naar goede gesprekstechnieken gefinancierd. Het is de bedoeling dat een groep van 15 professionals wordt getraind in effectieve gespreksvoering richting ouders en kinderen.
Politieke afspraken (regeerakkoord, convenant, coalitieafspraken e.d.)	De Kamer heeft veel aandacht voor vaccinaties in het algemeen en uiteraard ook voor COVID-19-gerelateerde onderwerpen: de voortgang van vaccin-ontwikkeling en –implementatie en de invloed van COVID-19 op de vaccinatiegraad en reguliere programma's.
Feiten&cijfers	<ul style="list-style-type: none"> • Het RVP vaccineert kinderen tegen 12 ernstige infectieziekten. Omdat bijna alle kinderen worden gevaccineerd, komen deze ziektes nog maar weinig voor in Nederland. • Het RIVM is verantwoordelijk voor de coördinatie van het RVP, het NPG en het NPPV en de aanschaf van vaccins. De uitvoering van het RVP ligt bij de JGZ, voor het NPG en het NPPV ligt de uitvoering o.a. bij de huisartsen. <p><u>Toelichting op de vaccinatiegraadcijfers:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elk jaar in juni komen de 'officiële' vaccinatiegraadcijfers in het Vaccinatiegraadrapport van het RIVM naar buiten. Deze cijfers laten zien welk percentage kinderen van een specifiek geboortecohort alle vaccinaties van een bepaalde serie heeft gehaald. Vaak liggen deze percentages tussen de 90 en de 95%. • Sinds 2020 worden er conform motie Veldman cs. ook in januari cijfers door het RIVM opgeleverd die iets over de ontwikkeling van de vaccinatiegraad zeggen. Dit zijn een soort 'inverse', voorlopige opkomstcijfers; het betreft het percentage kinderen dat tot en met december nog geen enkele vaccinatie heeft gehaald. In de geplande Kamerbrief van eind januari aanstaande gaat u in op de cijfers van 2021.
Overig (zoals heikele punten en pers)	Gezien het geplande debat op 25 januari aanstaande zou de Kamer kunnen vragen naar de laatste ontwikkelingen ten aanzien van vaccinaties en de vaccinatiegraad. U kunt hierbij verwijzen naar de eerdere brieven en resultaten, en de geplande brief over de voorlopige opkomstcijfers die eind januari volgt. In de zomer volgt het definitieve Vaccinatiegraadrapport 2022 over het jaar 2021. U zal de Kamer te zijner tijd hierover informeren.